

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ "ΕΛΛΗΝΙΚΑ"

B.2, Κεφ. 2, § 16-17: Ο ρόλος και οι ελιγμοί του Θηραμένη.

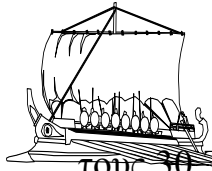
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ενώ έτσι είχαν τα πράγματα, ο Θηραμένης είπε στην εκκλησία του δήμου ότι, αν θέλουν να στείλουν αυτόν τον ίδιο στο Λύσανδρο, θα επιστρέψει γνωρίζοντας αν οι Λακεδαιμόνιοι επιμένουν για την κατεδάφιση των τειχών, επειδή θέλουν να υποδουλώσουν την πόλη, ή για να έχουν εγγύηση. Όταν, λοιπόν, τον έστειλαν, έμενε κοντά στο Λύσανδρο τρεις μήνες και περισσότερο καιροφυλαχτώντας τότε οι Αθηναίοι επρόκειτο εξαιτίας της παντελούς έλλειψης των τροφίμων να συμφωνήσουν σε ό,τι κάποιος θα τους πρότεινε.

Όταν γύρισε τον τέταρτο μήνα, ανακοίνωσε στην εκκλησία του δήμου ότι τάχα ο Λύσανδρος τον κρατούσε αιχμάλωτο έως τότε και έπειτα τον διέταζε να μεταβεί στη Σπάρτη· γιατί (του έλεγε) ότι δεν ήταν αρμόδιος αυτός για όσα τον ρωτούσε αλλά οι έφοροι. Ύστερα από αυτά (ο Θηραμένης) εκλέχτηκε, μαζί με άλλους εννιά, ως πρεσβευτής με απόλυτη εξουσιοδότηση για τη Σπάρτη.

Πραγματολογικά- ιστορικά

- **τοιούτων ὄντων:** Ο Άγης πολιορκεί τους Αθηναίους από ξηρά κι ο Λύσανδρος από τη θάλασσα. Δεν έχουν συμμάχους, πιέζονται από το συνωστισμό και τη σιτοδεία. Η κατάσταση για την Αθήνα είναι απελπιστική.
- **Θηραμένης:** Ζει στα τέλη 5^{ου} αιώνα π.Χ. Μεταπηδά από τη μια παράταξη στην άλλη. Γνωστός ως «κόθορνος». Το 411π.Χ. συμπράττει για την εγκαθίδρυση της ολιγαρχίας των Τετρακοσίων. Το 406π.Χ. ως τριήραρχος κατηγορεί συστρατήγους στην ναυμαχία των Αργινουσών, για τη μη συλλογή ναυαγών και νεκρών και συμβάλλει στην καταδίκη τους. Το 404/403π.Χ. υπήρξε ένας από

τους 50 Τυράννους, μετριοπαθής όμως, γι' αυτό συγκρούεται με τον Κριτία. Αυτός τον κατηγορεί ως εχθρό της τυραννίδας και μετά από φυλάκιση, θανατώνεται με κώνειο. Εξεγείρονται όμως οι μετριοπαθείς ολιγαρχικοί κι έτσι συντελεί ο θάνατός του Θηραμένη στην αποκατάσταση της δημοκρατίας.

- **Οί Λακεδαιμόνιοι ἀντέχουσι περί τῶν τειχῶν:** Οι Λακεδαιμόνιοι ήταν αντίθετοι με την οχύρωση των πόλεων εκτός Πελοποννήσου. Όταν οι Αθηναίοι μετά τους Περσικούς Πολέμους (478 π.Χ.) ανήγειραν τα Μακρά Τείχη, που εκτός από ασφάλεια τους προσέδιδαν και κύρος, οι Λακεδαιμόνιοι ανησυχούσαν. Γι' αυτό βασικός όρος ήταν το γκρέμισμα των τειχών.
- **ἐπιτηρῶν ὁπότε...ὁμολογήσειν:** Ο Θηραμένης ως ολιγαρχικός ήθελε αλλαγή του καθεστώτος, γι' αυτό καθυστερούσε, μέχρις ότου εξαντληθούν οι Αθηναίοι και αποδεχτούν οποιονδήποτε όρο.
- **τούς ἐφόρους (εἶναι κυρίους):** Ήταν 5 κι αποτελούσαν την ανώτατη αρχή της Σπάρτης. Εκλέγονταν από τους πολίτες με ενιαύσια θητεία. Από τον 7^ο αιώνα π.Χ. έγιναν οι πραγματικοί άρχοντες της πόλης με εκτελεστική και νομοθετική εξουσία. Εξουσίες: συγκαλούσαν Απέλλα και Γερουσία, διαπραγματεύονταν με ξένους πρέσβεις, δίκάζαν μαζί με τη Γερουσία σοβαρές υποθέσεις, φρόντιζαν την αγωγή των εφήβων, επέβλεπαν τους πάντες. Στην πορεία η εξουσία τους υποσκελίστηκε από τη Γερουσία. Ο θεσμός καταργείται το 2^ο αιώνα μ.Χ.
- **ἡρέθη πρεσβευτής:** Ανώτατο αξίωμα της Αθήνας σε αποστολές κρίσιμες και δύσκολες. Είχε απόλυτη εξουσία και χειριζόταν την υπόθεση όπως ήθελε.

Νοηματική απόδοση

Την ώρα που η Αθήνα μαστίζεται από τα δεινά της διπλής ασφυκτικής πολιορκίας, ο Θηραμένης προτείνει στην εκκλησία του δήμου να του ανατεθεί διαμεσολαβητική αποστολή στο Λύσανδρο, για να εξακριβώσει τις προθέσεις των Λακεδαιμονίων και να βγάλει τη χώρα από το αδιέξοδο. Όμως, σκόπιμα καθυστερεί, για να εξαναγκαστούν οι Αθηναίοι να αποδεχθούν βαρύτερους όρους συνθηκολόγησης. Όταν επιστρέφει, επικαλείται ως ελαφρυντικό της αργοπορίας του το γεγονός ότι τον κρατούσε αιχμάλωτο ο Λύσανδρος και μόνο στο τέλος του υπέδειξε να στείλουν οι Αθηναίοι πρεσβεία στη Σπάρτη. Έτσι οι Αθηναίοι τον εκλέγουν πρεσβευτή μαζί με εννέα άλλους με απόλυτη δικαιοδοσία και πληρεξουσιότητα